

BCN IMPULSA | Indústries clau

El sector de la biotecnologia esquiva la crisi gràcies al seu potencial innovador

Companyies com Phytore Biotech o Qgenomics demostren que la R+D universitària té aplicacions en el mercat

El programa Bioemprenedor XXI fomenta el creixement de noves empreses

M XAVI DATZIRA
Àrea Monogràfica

Les més de 450 empreses catalanes dedicades a la biotecnologia i les ciències de la vida han registrat un ritme de creixement que oscil·la entre el 15% i el 30%, segons assenyalava l'informe Biocat 2011. Unes dades que indiquen la capacitat d'aquest sector per esquivar la crisi econòmica i liderar la transformació cap a un model econòmic de valor afegit basat en el coneixement. La necessitat d'innovació que requereixen les grans companyies, a més, suposa una oportunitat per a emprenedors, investigadors universitaris i *start-ups* capaços de crear una tecnologia concreta amb aplicacions específiques a nivell comercial.

En la majoria de casos, no obstant, el talent en la investigació i el laboratori no concorda amb la seva capacitat empresarial. És a dir, es tracta de persones amb una gran capacitat científica, però que no tenen les coses tan clares a l'hora de constituir-se com a empresa. Per això, el programa Bioemprenedor XXI proposa acompanyar-los i assessorar-los en el procés de creació i creixement, amb l'objectiu de traslladar al mercat la R+D sorgida de les universitats i els centres d'investigació. Entre tots els plans que es presenten al programa se seleccionen dos finalistes i un guanyador, que obtenen un premi en metàl·lic, però sobretot accions formatives, de finançament, d'internacionalització i incubació.

TECNOLOGIES PRÒPIES

Una de les empreses que va participar activament en aquest programa, i que després ha sabut volar pel seu compte, és Phytore Biotech (www.phytorebiotech.com), especialitzada en la utilització de cèl·lules mare vegetals en productes cosmètics o dermatològics. El seu camí comença a la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona, quan dos socis (Òscar Expósito i Albert Jané) decideixen apostar empresarialment pels coneixements sorgits de la seva tesi doctoral. "Els cultius vegetals fa temps que són coneguts, però sempre orientats a compostos d'un valor afegit farmacològic molt alt, amb un preu molt elevat. La nostra tecnologia, en canvi, ens permet aplicar-los a productes com cremes cosmètiques", explica Ex-

Una de les tecnologies que utilitzen els laboratoris per a la investigació en el camp de les ciències de la vida.

les jornades

BARCELONA ACULL LA CONFERÈNCIA BIO-EUROPE SPRING

Contacte amb la inversió

UNA DE LES PREMISSES perquè les empreses emergents es puguin consolidar passa per l'accés als contactes clau del sector en què es mouen. En el cas de les ciències de la vida, hi ha un esdeveniment que permet reunir els emprenedors amb els principals líders de negoci de la indústria farmacèutica i biotecnològica. Es tracta de la conferència Bio-Europe Spring, que després de passar per ciutats com Milà o Amsterdam torna de nou a Barcelona, que ja va acollir l'edició del 2010.

De l'11 al 13 de març, el Centre de Convencions Internacional de Barcelona serà la seu d'una trobada que es basa en sessions de *partnering*, un sistema de *networking* que permet portar a terme un gran nombre de contactes professionals amb l'objectiu de trobar socis o arribar a acords beneficiosos per a les dues parts. En l'última edició d'aquestes jornades hi van participar més de 2.000 delegats de 47 països i es van portar a terme més d'11.000 reunions bilaterals i 135 presentacions d'empreses. D'aquesta manera, les companyies participants poden incrementar la seva visibilitat, així com les seves oportunitats de negoci, davant els principals responsables de la presa de decisions de la indústria internacional.

Actualment a Catalunya estan instal·lades el 22% de les empreses biotecnològiques de l'Estat espanyol, així com el 45% de les companyies farmacèutiques, encapçalades per algunes de les més potents del sector, com Almirall, Esteve, Ferrer, Grifols, Lacer i Uriach.

pósito. L'ús de cèl·lules mare traspasa tot el potencial de les plantes als productes, més eficaços i naturals.

Una proposta innovadora que va captar des del primer moment l'interès de les grans companyies, malgrat que Expósito reconeix que van començar "molt verds" en matèria comercial. "Ens vam haver de reconvertir de científics a empresaris", recalca. És en aquest procés de transformació que volen incidir programes com Bioemprenedor XXI, que aquest any afronta la seva sisena edició. "Et permet introduir-te en qüestions que no t'havies plantejat, com elaborar un pla de negoci, reflexionar sobre com vendràs el teu producte, la gestió del dia a dia...", enumera.

Una ajuda per als emprenedors en un terreny especialment adobat per a la innovació. "Les empreses moltes vegades se sorprenen del gran potencial i *know-how* que hi ha en les universitats", afegeix Expósito. Una opinió que comparteix Luís Armengol, fundador de Qgenomics (www.qgenomics.com), especialitzada en l'aplicació clínica de les anàlisis genètiques i instal·lada a la Incubadora Almogàvers Business Factory de

Barcelona Activa. "Realment hi ha a Catalunya una ciència i un treball d'investigació d'alt nivell. Només fa falta més capacitat per emprendre i que les empreses estiguin disposades a invertir per materialitzar la tecnologia ja disponible", resumeix.

En el seu cas, la llavor de l'empresa sorgeix com a resultat d'un projecte compartit entre la Universitat Pompeu Fabra i el Centre de Regulació Genòmica (CRG), que obre les portes a la creació d'un xip d'ADN que permet portar a terme un diagnòstic prenatal per detectar tota mena d'alteracions genètiques. "És una opció que ja s'ofereix en molts hospitals i que millora les proves anteriors. En paral·lel, ja hem començat a desenvolupar serveis propis, sempre situant-nos en el punt d'enllaç entre la investigació bàsica i l'aplicació clínica". És a dir, Qgenomics neix a nivell universitari, s'estableix com a empresa amb l'ajuda de programes com Bioemprenedor XXI i després creix i es desenvolupa per si mateixa, gràcies a la seva capacitat d'innovació. Una seqüència d'èxit que s'hauria de repetir en els pròxims anys. ☺